

บทที่ 3

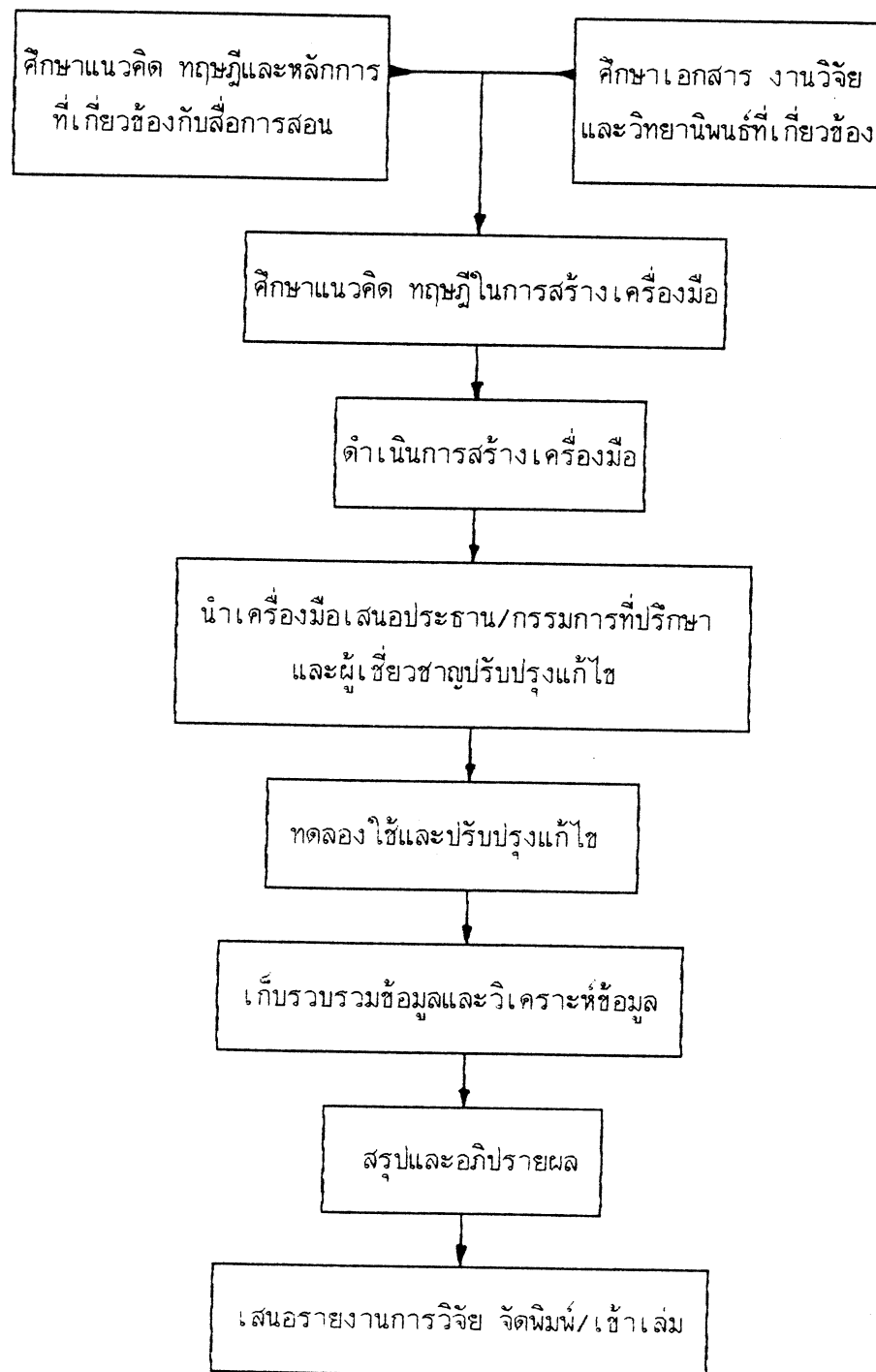
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงปัญหา ความต้องการการผลิตและการใช้สื่อการสอนของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

- 3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน
- 3.1.2 ศึกษางานวิจัยและวิทยานิพนธ์รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 3.1.3 ศึกษากรอบแห่งการอ้างอิง แนวคิด ทฤษฎี ในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.1.4 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- 3.1.5 นำแบบสอบถามเสนอต่อประธาน/กรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
- 3.1.6 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น แล้วดำเนินการปรับปรุง
- 3.1.7 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.1.8 สรุปและอภิปรายผล เสนอรายงานการวิจัย จัดพิมพ์/เข้าเล่ม

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,499 คน จาก 93 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหาร 93 คน ครู อาจารย์ 1,406 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรตามอำเภอที่สังกัด ปีการศึกษา 2537

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวน อัตรากำลังครู	จำนวนอัตรากำลัง	
				ผู้บริหาร	ครู,อาจารย์
1.	อำเภอเมืองชัยภูมิ	12	189	12	177
2.	อำเภอจัตุรัส	8	144	8	136
3.	อำเภอบำเหน็จณรงค์	6	79	6	73
4.	อำเภอเทพสถิต	6	92	6	86
5.	อำเภอแก่งคร้อ	5	88	5	83
6.	อำเภอเกษตรสมบูรณ์	8	112	8	104
7.	อำเภอภูเขียว	6	118	6	112
8.	อำเภอหนองบัวแดง	8	153	8	145
9.	อำเภอกอนสาร	7	122	7	115
10.	อำเภอกอนสวรรค์	5	99	5	94
11.	อำเภอบ้านเขว้า	4	58	4	54
12.	อำเภอบ้านแท่น	6	92	6	86
13.	อำเภอหนองบัวระเหว	6	79	6	73
14.	กิ่งอำเภอภักดีชุมพล	4	52	4	48
15.	กิ่งอำเภอเนินสง่า	2	22	2	20
	รวม	93	1,499	93	1,406

ที่มา : ศูนย์อำนวยการขยายโอกาสทางการศึกษา สปจ.ชัยภูมิ 2538

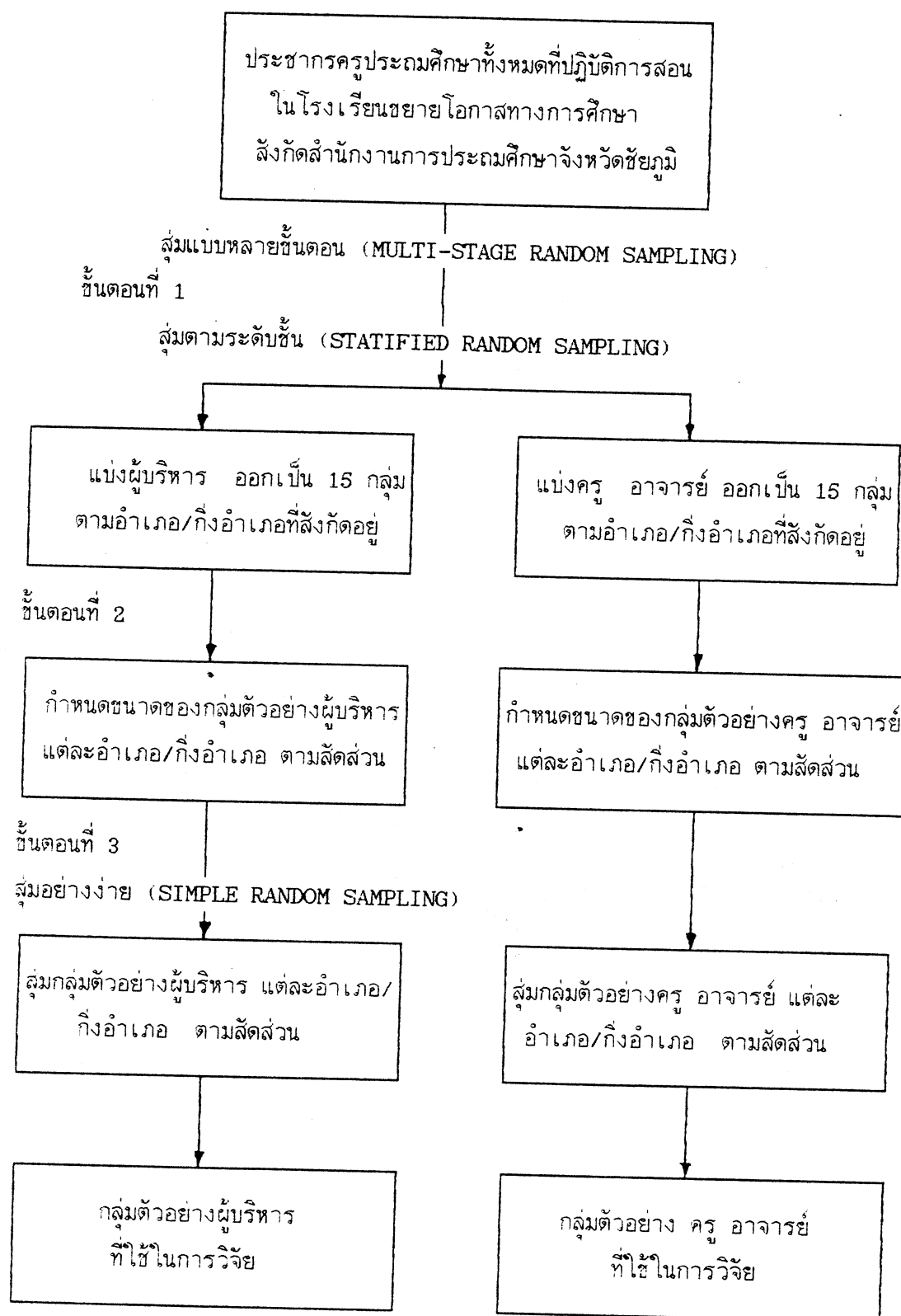
3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (MULTI-STAGE RANDOM SAMPLING) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5 เปอร์เซ็นต์ แล้วคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการของ YAMANE (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร 76 คน ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน 312 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตามระดับชั้น (STATIFIED RANDOM SAMPLING) โดยการแบ่งผู้บริหาร ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิออกเป็นผู้บริหาร 15 กลุ่ม และครู อาจารย์ 15 กลุ่ม ตามอำเภอ/ กิ่งอำเภอที่สังกัดอยู่

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและของครู อาจารย์ แต่ละอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ตามสัดส่วนที่คำนวณได้

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และของ ครู อาจารย์ แต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามสัดส่วนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING)

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

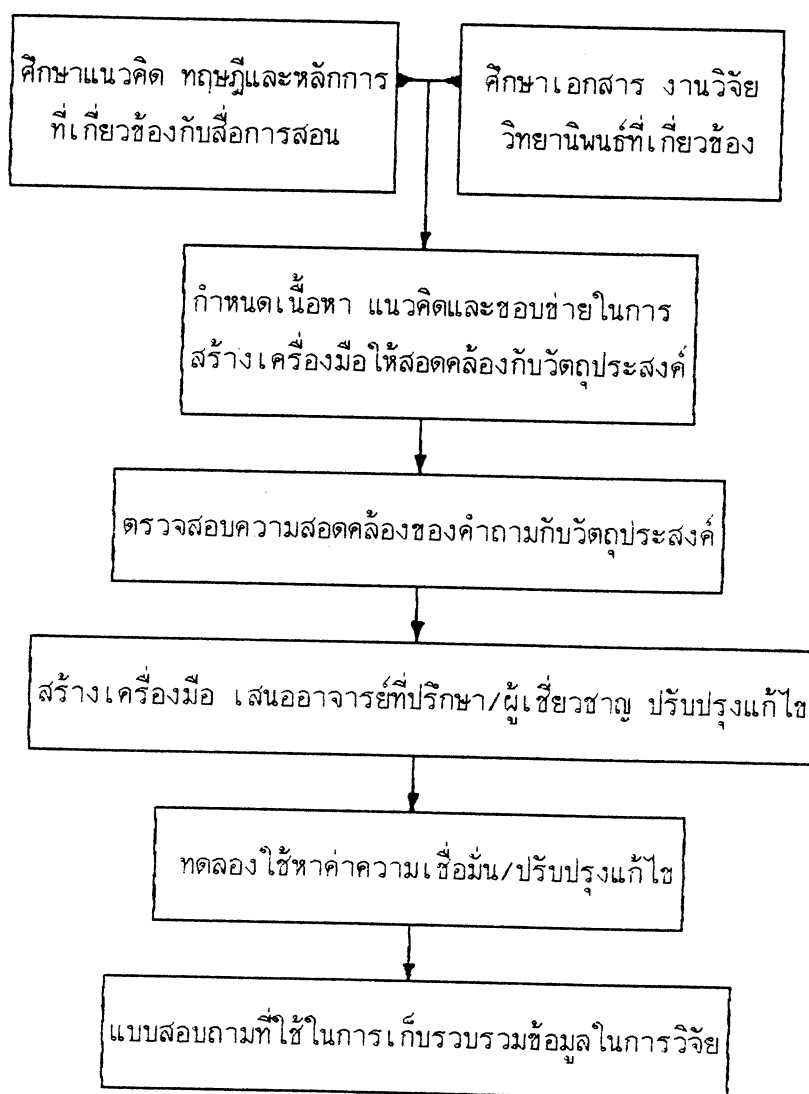
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด และสำหรับครู อาจารย์ 1 ชุด เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (CHECKLIST) มาตรฐานประมาณค่า (RIATING SCALE) 5 ระดับตามแบบช่อง LIKERT และแบบปลายเปิด (THE OPEN FORM) แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

- 3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน
- 3.4.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความต้องการในการใช้สื่อการสอนของผู้บริหารครู อาจารย์ในทุกระดับการศึกษา
- 3.4.3 กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3.4.4 ตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
- 3.4.5 จัดทำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ
- 3.4.6 ปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารครู อาจารย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
- 3.4.7 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (ALPHA COEFFICIENCE) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของผู้บริหาร = 0.96 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของครู อาจารย์ผู้สอน = 0.96
- 3.4.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ไปติดต่อขอความร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

3.5.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดชัยภูมิไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร 76 ชุด ของครู อาจารย์ผู้สอน 312 ชุด รวม 388 ชุด

3.5.3 ให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามสองสัปดาห์ให้นำส่งคืนที่สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ/กิ่งอำเภอเพื่อรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

3.5.4 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
ได้รับแบบสอบถามคืนของผู้บริหารจำนวน 64 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.21 และของครู อาจารย์
ผู้สอนจำนวน 262 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.97 รวมทั้งสิ้น 326 ชุด

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (STATISTICAL PACKAGE FOR SOCIAL SCIENCE/PERSONAL
COMPUTER PLUS) เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลที่เป็นแบบตรวจสอบรายการนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.6.2 ข้อมูลที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.)

3.6.3 ข้อมูลที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด รวบรวมสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ากำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนออกเป็น 5 ระดับตาม
วิธีการของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2523) ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

สำหรับการแปลผลของแบบสอบถามเป็นรายชื่อข้อถกเถียงในการแปลผลความหมายของคะแนนเฉลี่ย
โดยใช้เกณฑ์ของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533) ดังนี้

4.50 - 5.00	เท่ากับระดับความเห็น	มากที่สุด
3.50 - 4.49	เท่ากับระดับความเห็น	มาก
2.50 - 3.49	เท่ากับระดับความเห็น	ปานกลาง
1.50 - 2.49	เท่ากับระดับความเห็น	น้อย
น้อยกว่า 1.49	เท่ากับระดับความเห็น	น้อยที่สุด